

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934-1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VARNAY ELEMÉR

Elnökválasztás Amerikában

Ez év őszén dől el, hogy marad-e Roosevelt, vagy másvalaki ül az Egyesült Államok elnöki székében, de máris teljes erővel folyik a mérkőzés. Amerikában ugyanis más politikai szokások vannak, mint az európai államokban. Ott a választási harc már a tavaszi hónapokban kezdődik és őszig tart. Ezidén még nagyobb az érdeklődés, még mozgalmasabbak a választási előkészületek, mint valaha, mert a belpolitikai viszonyok alakulása a legérzékenyebb összefüggésben van a külpolitikával. Amerika abba a helyzetbe kerülhet, hogy döntsön, részt vesz-e az európai háborúban, vagy tovább is semleges marad. Ez a kérdés azonban kemény dió. Mert az európai háborúnak beláthatatlan következményei lehetnek Amerikára is. Ez a háború dönteni fog a világ nagy birodalmainak jövőjéről és olyan politikai, gazdasági konzekvenciákkal járhat, amelyekkel szemben az amerikaiak sem vállalhatják a közömbös semlegességet.

Az Egyesült Államok tehát érdeklődnek, sőt elküldték megfigyelőjüket, Roosevelttel személyes megbízottját, Európába. Welles legutóbb Rómában járt, most Berlinben tartózkodik, hogy ott folytassa tájékoztató tárgyalásait. Hogy mit tartalmaztak a különböző országokban lefolytatott tárgyalások, ezideig sűrű homály fedi. A legújabb jelentések azonban arra utalnak, hogy Amerika a maga részéről legjobban szeretné a háborús konfliktust a békés tárgyalások útjára visszavezetni. Új békeoffenzíváról szólni talán még korai volna. Mindkét oldalon túlságosan nagy már az elkeseredés, túlságosan megmunkáltosodott már az ellenszenv minden pacifisztikus megoldással szemben, de eszmeileg mégis — legalább Amerikában — bizonyos kiegyenlítő elvek lépnek előtérbe. Welles úgylátszik közepet keres.

Arról van szó, hogy egységes nemzetközi gazdasági rendszer teremtesék, hogy föderatív kapcsolatok támadjanak az egyes népek között, hogy a nemzetközi szuverenitások leompittassanak, egyszóval Európa valahogy Amerikához legyen hasonlóan eljövendő politikai alakulásában. Végeredményben tehát a páneurópai gondolat megvalósulásáról volna szó. Ezért folytat Welles megbeszéléseket a semleges kormányokkal is, remélve, hogy ezeket az elveket talán magukéva teszik a hadviselő felek is, ha a helyzet megérett, hogy adott kedvezőbb hangulati helyzetben az eljövendő béke gazdasági és leszerelési problémáiról is lehessen beszélni.

Wellesnek inkább tájékoztató jellegű az útja, hogy majd, ha Amerikába hazatér, pontosan felvilágosíthassa úgy kormányát, mint Amerika közönségét a tapasztaltokról. Welles útja tehát elsősorban az amerikai elnökválasztás nagy politikai mozgalmával kapcsolatos. Az ő értesülései és tapasztalatai alapján fog többé-kevésbé eldölni, hogy milyen külpolitikai magatartást vállaljon Amerika. Ebben az esetben pedig a külpolitika fogja meghatározni a belpolitikát és nem fordítva. Különösen pedig a megválasztandó elnök személyére vonatkozik szorosabban Welles referátuma. Ha beavatkozásra kerülne a sor, illetőleg ha úgy ítélnék meg a helyzetet, hogy az Amerika érdekeinek szemszögéből nézve beavatkozásra érett, úgy valószínűleg olyan elnököt fognak választani, akinek a személye ebből a szempontból a legmegfelelőbb. Különben is jelöltek már vannak bőven.

Jim Farley postaiügyi miniszter már jelöltette magát. Ugyancsak pályáznak Dewey álla-

Az oroszok két kilométerre állanak Viipuritól

Rendkívül heves harcok folynak a rommá lőtt város birtokáért

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli a leningrádi katonai körzetparancsnokság hivatalos jelentését, amely közli, hogy a karéliei földszoroson tovább haladt előre a szovjet csapatok támadó hadművelete. Több községet és üdülőhelyet szálltunk meg és csapataink most már

Viipuritól csak 2 kilométernyire vannak.

A szovjet légi haderő bombázta a finn csapatokat és a katonai célpontokat. Az orosz légvédelmi ágyúk és vadászgépek 36 finn repülőgépet megsemmisítettek. (Rador.)

Helsinki-ből jelentik: Hivatalos jelentés szerint az oroszok nyomása a Viipuri öböl és Vuoksi között tovább tart. Itt a finn csapatok újabb állásokba vonultak vissza. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek. Tizennégy szovjet harcikocsi megsemmisült. Taipalenél három heves orosz támadást vertek vissza a finnek. Pitkarantánál szintén meghiúsult az oroszok támadása. Itt 4 szovjet harcikocsi pusztult el. Kuhmonál a finnek néhány védelmi pontot elfoglaltak. Petsamonál a harc tovább folyik.

Londonból jelentik: A Daily Herald stockholmi tudósítója jelenti, hogy a Viipuri körül folyó harcok hevessége a paroxizmusig fokozódott. Azok a hírek, amelyek szerint

Moszkva és Helsinki között közvetítés lehetséges,

mindinkább gyakoriak lesznek. Német és svéd közvetítésről beszélnek, de a két kormány mély hallgatásba burkolózik. (Rador.)

Párisból jelentik: Viipurinál a finnek ellenállása nem tört meg. A karéliei arcvonalon 300 ezer orosz katona harcol. A szovjet vezérkar a leningrádi katonai körzetben 300 ezer főnyi tartalék csapatot helyezett készenlétebe, míg evvel szemben a finnek a 80 kilométer hosszú védelmi vonalon csupán 80 ezer embert állíthattak harcba. A külföldi önkéntesek tömegesen érkeznek Finnországba. Brüsszelből

csütörtökön indult el a harmadik önkéntes csapat. Az első kanadai önkéntesek már meg érkeztek Finnországba.

Stockholmból jelentik: A Reuter-ügynökség jelenti:

Azok a finn csapatok, amelyek Viipuri városának romjait védelmezték, kénytelenek voltak a szovjet hadsereg nyomása előtt visszavonulni.

A csütörtökön este kiadott finn hadijelentés rendkívül borulató. A finn csapatok visszavonultak egy olyan védelmi vonalra, amely a Finn-öböltől Vuoksiig terjed a karéliei földszoros felénél. Tajpalénál a finnek még ellenállnak, de

a stockholmi katonai szakértők véleménye szerint ez a szakasz is veszélyeztetve van,

ha az oroszok Viipurit elfoglalják. Az oroszok három vasútvonal és négy országút urai lettek. Moszkvából érkezett hírek szerint a szovjet hadsereg kiterjesztette vonalait Siainia mindkét oldalára és már csak 6 kilométernyire van Viipuritól délkeletre. Ha beigazolódnak, hogy Kemere helységet — miként azt a szovjet hadijelentés közli, — tényleg elfoglalták, úgy az orosz támadás sikerrel végződött. (Rador.)

Helsinki-ből jelentik: Csütörtökön délután két ízben volt légiriadó a finn fővárosban. A szovjet nagyobb rajokkal támadt és két repülőgépet a légvédelmi ágyúk lelőttek. A második légvédelmi riadó alkalmával az ellenséges gépek rendkívül magasán repültek. (Rador.)

Washingtonból jelentik: A szenátus is elfogadta azt a törvényjavaslatot, amelyet tegnap a kamara magáévá tett a kiviteli és behozatali bank tőkéjének 100 millióra való felemelésére, ami lehetőséget ad Finnország, Kína és a délamerikai államok számára nyújtandó segítségre. (Rador.)

Sumner Welles megérkezett Berlinbe

Ribbentrop kihallgatáson fogadta az amerikai külügyi államtitkárt

Berlinből jelentik: Welles Sumner államtitkár ma délelőtt 10 órakor Berlinbe érkezett. Wellest, aki Jay Pierpont Moffat, az Egyesült Államok külügyi hivatala európai osztályának vezetőjével érkezett meg, az állomáson Weissacker német birodalmi külügyi államtitkár és von Dörnberg protokollfőnök üdvözölte. Rajtuk kívül megjelent a pályaudva-

ron Kirk amerikai ügyvivő, a nagykövetség személyzetével együtt.

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter ma délben 12 órakor fogadta Welles amerikai államtitkárt. A kihallgatáson jelen volt az Egyesült Államok berlini ügyvivője is. (Rador.)

mi főügyész, Murphy ügyész, Garner alelnök, Jonson és Fish szenátorok és még jónéhányan. A programok különbözők, de mindegyik jelölt természetesen Amerika érdekét akarja szolgálni elsősorban. Mint ahogy ennek az eszmének áll szolgálatában tulajdonképpen a főjelölt, Roosevelt is, aki távolról sem akar minden áron hábo-

rút, mint ahogyan a semlegesség eddigi fenntartása is bizonyítja. Amerika tehát készül az elnökválasztásra. Mire Welles hazatér, akkor kezdődik csak meg igazában a választási harc, amely dönteni fog, hogy Roosevelt marad-e, vagy pedig más elnök felé összpontosul az Egyesült Államok népeinek bizalma. (F.)

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

Negyven millió aranyfrank vagyona volt a Cepinek

Az Auschnitt-per tárgyalásának tizenkettedik napja

Bucurestiből jelentik: Az Auschnitt-per tárgyalásán a tizenkettedik napon az érdeklődés már észrevehetőleg megcsappant. Valóban fárasztó munka déli 1 órától este 8-9-ig a padokban összehajszolva ülni, különösen akkor, ha kevésbé jelentős tanukat hallgatnak ki. Ezen a napon különben ismét a védelem tanui vonultak fel a bíróság elé.

Elsőnek Carp Petre bankigazgatót, a Resica volt igazgatósági tagját szólítják a terembe. Lényegtelen vallomást tesz. Hasonlóképpen érdektelenek Constantinescu Nicolaenak, a Resica egyik igazgatójának közlései is. Délután 2 órakor kezd meg a bíróság Barde Marcel tanunak a kihallgatását, akit azután este 8 óráig egyfolytában vallattak. A tanu a Cepi-Monaco és más külföldi vállalatok ügyvezető igazgatója és miután nem beszél jól románul, francia nyelvű vallomását tolmács fordítja le. A vádlott egyik ügyvédjének kérdésére Barde Marcel közli, hogy a Cepinél a különböző franciaországi, oroszországi, romániai, jugoszláviai és lengyelországi vállalatoknál lévő érdekeltségek értékesítésével foglalkozott. Ezzel kapcsolatban bármilyen üzletkötésre jogosított.

Védelem: Ennek az érdekeltségnek milyen tökéje van?

Tanu: Negyvenmillió francia aranyfrank. Ezek francia, angol és cseh kézben vannak és a Wickers, Outrade, Gauthier, Barde Marcel csoportok tulajdonát képezik.

— Az igazgatóságnak kik a tagjai?

Tanu: Melin úr, a monacoi herceg vezérőrnagy, Gauthier, nyugalmában lévő meghatalmazott miniszter, August Wickers és Auschnitt, utóbbi kettő az igazgatóság alelnökei, továbbá Japy meghatalmazott miniszter és Kurt Frenkel.

A tanu ezután az értékpapírokról beszélve, elmondja, hogy 1934-ben jelen volt egy tanácskozáson, amelyen résztvett Max Auschnitt, Reich igazgató, valamint Kurt Frenkel és ekkor megbeszélték a Cepinél letétbe helyezett 34 millió francia frankos követelés kamatainak szabályozását.

Védelem: A Resica által zálogba helyezett kötvényeket a párisi tőzsdén jegyezték?

Tanu: Nem.

Védelem: A Cepi ezt az értékpapírt felhasználta valamikor?

Tanu: Sohasem. Amint kézhez vette, nyomban a Credit Lyonez intézetnél letétbe helyezte és ma is ott van.

Védelem: Igaz az, hogy ezeket az értékpapírokat csupán a kamatok biztosítására helyezték el a Cepinél?

Tanu: Igen.

Védelem: Tudja-e a tanu, hogy 1939-ben milyen tárgyalások folytak a Cepi, Resica és Dumitrescu Adrian és Sasa Roman ügyvéd között?

Tanu: A Cepi és a Resica között fennálló valamennyi ügyet rendezni kívánták. A tárgyalások már előrehaladott állapotban voltak és több megállapodást kötöttek, amelyeket mindkét részről jóváhagytak.

Most a Resica ügyvédje intéz kérdéseket a tanuhoz.

— A tanu véleménye szerint, a Resicának mit kellett volna tennie, hogy a Cepinél lévő kötvények birtokába jusson?

— Végrehajtania az 1939 augusztusban kötött

egyezményt, vagyis a Cepivel fennálló elszámolásait szabályozni.

— Jelenleg még mennyivel tartozik a Resica a Cepi vállalatnak?

— A legutóbb végzett elszámolások szerint, — amelyeket néhány nappal ezelőtt láttam, — 80.000 angol fonttal.

Közben a tárgyalást felfüggesztik, majd félórai szünet után folytatják a tanu kihallgatását.

A németek nem mondhatnak le az aknaháborúról, mert védekezniük kell a blokád ellen

Németországban érthetetlennek tartják a semlegesek tiltakozását. — Angliából azt jelentik, hogy angol repülők ezen a héten harmadszor repültek el Berlin felett

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: Hivatalos körök Koht norvég külügyminiszter legutóbb tett nyilatkozatát különféle képpen kommentálják. Nem értik, hogy a külügyminiszter nyilatkozata után miért készülnek a skandináv-államok a szerintük törvénytelennek mondott aknaháború miatt tiltakozásokat bejelenteni a hadviselő feleknek, ismerve a nemzetközi jog-szabályt az aknák elhelyezésére vonatkozóan. Pontos megállapítható — mondják Berlinben —, hogy Németország örökösnek ennek betartására és kizárólag a nemzetközi szabályok szemelött tartása mellett cselekszik.

Német körök Koht külügyminiszter azon kijelentésével, hogy Németország vessen véget az aknaháborúnak, már azért sem érthetnek egyet, mert nélkülöz ez a mondás minden logikát.

Hiszen ez azt jelentené, hogy a német búvárhajók és a repülőgépek megszüntessék az ellenséges hajók elsüllyesztését. Ez a felszólítás nem jelent

mást, mint azt, hogy kéri Németországot, ne tegyen semmiféle intézkedést az angol blokád, illetve Anglia ellen, mely törvénytelen háborút folytat az asszonyok és a gyermekek ellen. Ugyancsak meglepetést keltett az az érthetetlen kitétele a nyilatkozatnak, amely szerint Koht norvég külügyminiszter kijelentette, hogy nem fogadja el a mostani csempészellenőrző rendszert, amely a nemzetközi jogot sérti. Az angoloknak az a nyilvánvaló nemzetközi jogsértése nem jogosítja fel Németországot arra, hogy norvég hajókat süllyesszen el, amikor ezeket a hajókat az angolok ellenőrzés végzésére kényszerítik. Nincs bátorságuk, hogy erőteljesen ellenálljanak a nemzetközi jog megsértésének, hogy ezzel is semlegességüket védjék az angol támadás ellen. Annál is inkább bizonyítékát adják annak, hogy nem értik meg a jelenlegi helyzetet, amikor azt kívánják a Harmadik Birodalomtól, hogy elfogadja és beletörődjön abba a sorsba, amelyet Anglia akar készíteni számára.

Göring napiparancsa a légi haderőhöz

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli Göring napiparancsát a légi haderő alapításának évfordulóján. A légi haderőhöz intézett napiparancs a következőképpen hangzik:

— Ti vagytok a német nép és a Német Birodalom védői minden, a levegőből jövő támadás ellen. De fegyver vagytok mindenkivel szemben, akik megzavarták a békét.

A napiparancs további során Göring lelkes szavakkal szól a fiatal német fegyvernem hősi magatartásáról, majd kegyeletes módon emlékeztet meg azokról a német katonákról, akik a légi haderő küzdelmei során hősi halált haltak. Végül Göring napiparancsa azzal zárul, hogy a német légihaderő teljes mértékben együttműködik a Vezérrel a végső győzelem kivívásában.

A NÉMET SAJTÓ GÚNYOS HANGON IR AZ ANGOL REPÜLŐK TELJESÍTMÉNYÉRŐL

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: A német sajtó gúnyos hangon foglalkozik

azokkal a londoni hírekkel, hogy az angol bombavető repülőgépek elhaladtak Berlin felett is. A lapok megállapítják, hogy Londonnak ismét szenzációja van és groteszk beállításban írnak az angol repülők felderítő útjairól. Mesének mondják azt a beállítást, mintha a vakmerő angol repülők olyan alacsonyan ereszkedtek volna le Berlin felett, hogy jól kivethették az Unter den Linden és a nagyobb utak forgalmát is. A német lapok megállapítják, hogy a nagy magasságokban repülő pilóták agya nem működik rendesen és csak így lehet az, hogy az angol repülők, akik csak a német birodalom északnyugati határai felett repültek nagy magasságokban, azt képelték, hogy Berlin felett vannak.

TÜZÉRSÉGI TEVÉKENYSÉG ÉS ELŐRS-HARC A NYUGATI FRONTON

Londonból jelentik: Az angol légi haderő egy-ségei csütörtökön éjjel, ezen a héten harmadszor repültek el Berlin felett. A repülőgépek igen értékes megfigyeléseket végeztek számos északnémetországi város felett, a balti kikötők felett, kivéve Kietl és a helgolandi tengeröblöt. A légügyi minisztérium jelentése szerint az angol repülőgépek sikerrel végeztek el feladatukat az ellenséges területek felett. Ezek a repülők állandó őrzőjáratot tartanak a Friz-szigetek felett, hogy meggátolják az ellenséges repülőgépek tevékenységét az aknakerakásban. A repülőgépek Cuxhafen, Brückenhüttel és más városok felett is elszálltak.

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint a nyugati fronton csütörtökön úgy nappal, mint éjszaka nyugalom volt s mind-össze tüzéségi tevékenység folyt mindkét részről, eltekintve kisebb előőrsi csatározásoktól a Mosel környékén. Az összetűzések következtében a franciák jelentéktelen veszteségeket szenvedtek.

Anglia blokád alá akarja helyezni Vladivosztok kikötőjét

Japán nem engedí megbolygatni a távolkeleti új rendet

Tokióból jelentik: Arita japán külügyminiszter a kamara tegnapi ülésén kijelentette, hogy Japán nem tart attól, mintha Amerika a kínai igényeivel szembe szállna. A helyzet még nem jutott olyan állapotba, hogy Amerika megtagadná a japánok ama jogait, amely a távolkeleten új rendet kíván létesíteni. Amerika több ízben vádolt meg bennünket azzal, hogy mi megsértettük volna a kilencetalki egyezményt. Ezt azonban mi egyetlen egyszer sem voltunk hajlandók elismerni, amint ahogy azt nem is tettük meg. Ha azonban az Egyesült Államok megkísérelné azt, hogy az ő szempontjait erőszakkal érvényesítse, akkor a két nemzet között konfliktus keletkezik — mondotta a japán külügyminiszter.

Tokióból jelentik: A japán lapok különös érdeklődéssel viseltetnek azon angol terv iránt, amely Vladivosztok szovjet kikötő blokádjára vonatkozik. A külügyminisztérium szóvivője megállapítja, hogy ez a terv az olyan probléma, amely elsősorban An-

gült és Szovjetországot érdekli. Ha a japán tengerészetet gátolnák, úgy megfelelő intézkedéseket foganatosítanak. A Nichi Nichi jelenti, hogy a japán kormány londoni képviselője útján tiltakozást jelentene be Vladivosztok blokádja ellen, mert meg akarja gátolni a háború kitörését Japán közelében. (Rador.)

CAPITOL MA A POLLO

A KANADAI NAGYNÉNI

Nagyszerű bécsi vígjáték, tele humorral és vígsággal. A főszerepekben Adele Sandrock, Ralph Arthur Roberts, Charlotte Daudert, Jack Trevor

A POSTAKOCSI

Az amerikai filmművészet egyik legjobb és legszebb alkotása. A főszerepekben: CLARE TREVOR — JOHN WAYNE
Rendezte: John Ford

vedtek. Három ellenséges repülőgép elrepült Észak- és Kelet-Franciaország fölött.

OLASZ HAJÓKAT TARTÓZTATNAK FEL A BRIT HADIHAJÓK

Londonból jelentik: A Reuter jelenti, hogy péntek éjszakától kezdve a brit hadihajók feltartóztatnak minden német szénszállítmányt, melyek a tengeren Olaszország felé haladnak. Pillanatnyilag több holland kikötőben található számos olasz hajó, melyek Németországból szenet szállítanak Olaszországba. Leszögezi az angol jelentés, hogy minden szénszállítmányt feltartóztatnak, ha a hajók a hollandi kikötőket elhagyják.

Berlínből jelenti a DNB. A német légi haderő pénteken hajnalban több támadást intézett angol hajók ellen. Főként csoportosan haladó kereskedelmi hajókat támadtak meg, melyek azonban mind fel voltak fegyverezve. Több hajót elsüllyesztettek és egy csoportot teljesen szétkergettek.

Sanfranciskóból jelentik: A múlt év decemberében elsüllyesztett Columbus német hajó legénységének 35 tagja a Fella nevű olasz hajóra szállt, hogy Genuán keresztül hazautazhassanak. A Fella a Panama-csatornán halad át. Hivatalos helyen hangsúlyozzák, hogy a 35 német tengerész mind 52 évnél idősebb.

ÚJTÍPUSÚ ANGOL TORPEDÓROMBOLÓK

Londonból jelentik: Az angol haditengerészet rövid idő óta rendkívül gyors torpedórombolókkal látták el, amelyek erős fegyverzetük és mozgékony-ságuk következtében kitűnő szolgálatot tesznek. Ezeknek a miniatűr páncélosoknak a felszerelését eddig titokban tartották és az angol sajtó ma hozta nyilvánosságra a részleteket. A hajók 20 méter hosszúak, 2000 lóerős motor hajtja és még viharos időben is óránként 80 kilométeres sebességet képesek elérni. Ha messziről nézik őket, motorcsónakhoz hasonlítanak, mert első részük kiemelkedik a vízből, a hátsó része pedig füstfellegbe burkolódik. Repülőgépek és tengeralattjárók ellen vannak felfegyverezve, gépfegyverekkel és torpedókilövő, valamint gránátvető készülékekkel. A hajóépítészet valóságos csodája, hogy ilyen kis hajókat, ilyen jól fel lehetett fegyverezni. A motorok három sebességre állíthatók be és néhány pillanat alatt 20 kilométerről 80 kilométerre fokozható a hajó órasebessége. Ez a gyorsaság képezi a hajók legnagyobb biztonságát, mert villámsebességgel támadhatnak, viszont légi, vagy tengeri támadás esetén felületük alig képezhet célpontot.

HÁROM MILLIÓ TONNA SZENET VÁSÁROL OLASZORSZÁG AMERIKÁBAN

Rómából jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint Olaszországnak szándékában áll tárgyalásokat kezdeni az Egyesült Államokkal évi három millió tonna szén vásárlása céljából. Ezt a szénmennyiséget eddig Anglia szállította, de

a londoni és a római kormányok között nehézségek keletkeztek.

Olaszország a szén ellenértékét nem akarja aranyban, vagy erős devizában megfizetni és reméli, hogy az Egyesült Államokban nagyobb hitelt kaphat, ami hozzájárulhat az olasz-amerikai árucsereforgalom kifejlődéséhez.

POTEMKINT ELTÁVOLÍTOTTAK AZ OROSZ KÜLÜGYI NÉPBIZTOSSÁGTÓL

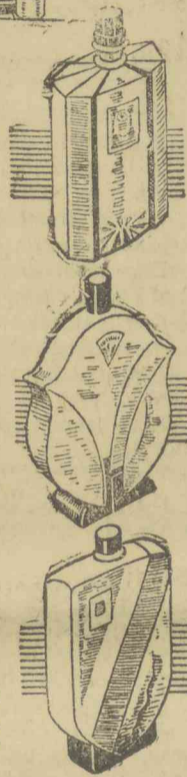
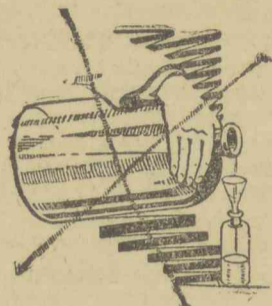
Londonból jelentik: Az angol lapok első helyen közlik a moszkvai rádió ama bejelentését, hogy Potemkin külügyi népbiztoshelyettes népnevelésügyi népbiztossá nevezték ki. A Daily Express azt hiszi, hogy

ez az intézkedés Molotovtól ered, aki így akar megszabadulni a kollektív biztonsági politika utolsó támogatóitól.

Potemkin Litvinov munkatársa volt, akit — mint ismeretes — 1939. májusában eltávolítottak állásából.

FEBRUÁRBAN KÉT FRANCIA HAJÓT SÜLLYESTETTEK EL

Párisból jelentik: A Havas-iroda jelenti, hogy február második felében két francia hajót süllyesztettek el. Az egyik 3450 tonnatartalmú, mely torpedózás következtében süllyedt a tengerbe, míg a másik 5390 tonnás hajó robbanás következtében pusztult el. A legénység közül három személy eltűnt. A 3450 tonnás PLM 15. ugyanaz a hajó, amelynek elsüllyedését a francia admirális február 20-án jelezte. (Rador.)

Ne vásároljon ki-
mért árut, mert nem
garantáljuk valódi-
ságát.

Készítményeink
kizárólag eredeti
csomagolásban va-
lók.

Legrain

Legrain

A **LEGRAIN** készítmények ki-
váló minőségük következtében ma
a legkeresettebbek és éppen ezért
megkezdődött a hamisításuk.

Royale Ambrée

TALISMAN

NOBLESSE

Legrain

Törökország nem készül akcióra Oroszország ellen

A török miniszterelnök rádióbeszéde. „A nemzetközi válság már a határainkhoz ért...”

Ankarából jelentik: Ravfik Sajdan török miniszterelnök az ankarai rádióban csütörtökön este beszédet tartott és a következőket mondotta:

— A legutolsó tizenkét hónap alatt nagyarányú előkészületeket tettünk és

Törökország most készen áll minden eshetőségre.

Ma, előkészületeink utolsó napján szólok a néphez. A legutolsó esztendőben Törökország 30 millió török fontot költött a hadseregére. Később részletesen ki fogok térni az előkészületekre. Az ostromállapot alkalmazására kiadott törvényt rosszul értelmezték úgy a külföldön, mint a belső földön és így keletkeztek azok a hírek, hogy Törökország bevezette a háborús törvényeket, mozgósítást rendelt el és akcióra készül Szovjet-országgal szemben. Ezek a hírek

minden alapot nélkülöznek.

Hogy belépünk a háborúba, vagy ne, erről nemzeti érdekeink figyelembevételével határozzunk. Az ostromállapotról szóló törvény bevezetése

óvatossági intézkedés volt, mert amikor a külföldön ilyen arányú zavarok vannak, nekünk sem volt lehetséges, hogy az ország rendes törvényeire támaszkodjunk. A háború és a mozgósítás súlyos felelősséget jelent a török állampolgároknak és éppen ezért alapos tanulmányozásra van előzetesen szükség. Ilyen intézkedéseket Törökország csak akkor tesz, ha érdekei és léte életbevágóan van fenyegetve. Az utolsó hat hónap óta semmi változás nem történt a Szovjet-vel való viszonyunkban.

Nem is akarunk semmiféle akciót indítani a Szovjet ellen

és nem áll fenn semmi olyan ok, amely miatt a Szovjet bennünket megtámadhatna. Céljaink világosak. A mi külpolitikánkat és háborúba való lépésünket senki sem befolyásolhatja külföldről. Minden határozatot tiszta fővel hozunk meg.

A nemzetközi válság, amely a világ legnagyobb részére kiterjedt, most már határainkhoz ért. (Rador.)

Arany János születésének évfordulója

Március 2-án emlékezünk arra, hogy ezen a napon 1817-ben Nagyszalontán egy nádfodeles parasztházban kis fiúcska született. Az apja Arany György földműves volt, az anyja pedig Megyeri Sára. Késői fiúka volt ez a fiú, szülői szinte szégyenkeztek, hogy öreg korukban látogatta meg őket a gólya. Azonban nagyon örvendtek mégis a kicsi Jánosnak, amikor később látták, hogy milyen értelmes gyermekkel ajándékozta meg őket Isten. Alig hogy beszélni kezdett a kis Arany János, máris minden iránt érdeklődött. Nagy figyelemmel hallgatta apja-anyja meséit, férjénél levő nénje énekeit. Csodálta apja tudományát, amikor az a naptárból mindenféle szép dolgot tudott kiolvasni. A betűk rejtelmes varázsa hatalmába kerítette a kisfiút és nem hagyott békét apjának, amíg az megtanította írni-olvasni. Szegények voltak, nem futott papírosra. Az öreg Arany hamút szórt a földre és fűfavesszővel abba írta a betűket, amelyeket fia fűgén utánarajzolt. Pár hét múlva a kis János egyaránt ismerte az írott és nyomtatott betűt. Ettől kezdve valóságos falat minden olvasnivalót. Kezdte a naptáron és folytatta mindenféle histórián. Mire iskolába került, már olvasott legényke volt. Természetes, hogy az előmenetelle kitérő volt és amikor az elemiből átkerült a kisgimnáziumba, már ismerte az akkori egész magyar irodalmat. Verseket is írt magyarul és latinul és tanárai mindezekre büszkéek voltak.

TANÍTÓ, FESTŐ, SZOBRASZ, MŰVÉSZ, JEGYZŐ...

A tudásvágy már kora gyermekkorában elterelte Arany Jánost az ősi ekétől. Azonban nem ez volt az első elterelődés életében valamely életpályától. Mikor Nagyszalontán már mindent megtanult, ami ott megtanulható volt, Debrecenbe ment a kollégiumba. Szegénysége miatt azonban a kollégiumot elhagyni kényszerült és falusi segédtanító lett. Egy évig kuporgatott garasáival megint Debrecenbe ment, hogy tovább tanuljon. De valami motoszkált benne, ami azt súgta neki, hogy helyesebben cselekednék, ha festő, vagy szobrász lenne. Végre egyik sem lett, hanem színész, vándorszínész. Járt a városokat és falvakat és korcsmai színekben hordókra épített színpadon komédiázott. Megeszmörlött ettől is, amikor látta a legtöbb színész léhaságát, korhelykedését, akik a színészetet nem kulturküldetésnek, hanem a könnyű élet alkalmatosságának tekintették. A megunt színészetet hamarosan elhagyta és gyalogosan indult hazafelé. Hét napig tartott, amíg Marmaroszigetéről eljutott Nagyszalontára. Anyját halálos betegnek, apját megvakultnak találta. Felébredt benne a lelkiismeret, hogy dolgozni kell szüleiért. Anyja nemsokára meghalt, apja pedig teljesen megvakult. Arany János helyettes tanító lett szülővárosában. Nemsokára újból pályát cserélt és segédjegyző lett. A főjegyző helyett azonban ő végezte annak munkáját is.

Most már biztos állása volt és megnősült. Állásában aztán mint feleséges ember jó darabig megmaradt. 1849-ben azonban a belügyminisztériumba fogalmazónak ment, majd a szabadságharc leverése után visszatért szülővárosába. Két év múlva tanárnak választották meg a nagykőrösi református kollégiumba. Kilenc esztendeig működött ebben a minőségében. Nagykőrösről Pestre költözött, mert megválasztották a Kisfaludy Társaság igazgatójává. Néhány év múlva a Magyar Tudományos Akadémia titkára, majd főtitkára lett. Ebben az állásában maradt élete alkonyáig, mikor visszavonult állásától és pihent haláláig, amely 1882 október 22-én következett be.

MEGÁLLAPODÁS A VERSELÉSNEK

Ez a változatos életű férfiú a magyar nemzet egyik legnagyobb költője. Az iskolapadban megkísérelt költészetet felnőtt korában komolyan gyakorolta. Sok gondja és sok teendője között állandóan tanult, olvasott és szórakozásul verselgetett. Mert

„Pál hercegék Zágrábban olthón vannak”

Zágrábból jelentik: Szerdán filmet mutattak be Zágrábban, amelyben Macek, a jugoszláv miniszterelnök helyettese is beszélt. A beszéd politikai vonatkozású és Macek kijelenti benne, hogy máttól kezdve nem lesz szükség arra, hogy ünnepélyes fogadásokat rendezzenek a körükbe látogató Pál kormányzó hercegnek, mint vendégnek, mert Pál herceg és Olga hercegnő éppen úgy a mienk, mint a szerbeké — mondotta — és ők ezután Zágrábba úgy jönnek, mintha haza mennének. (Rador.)

neki a költészet nemcsak lelki szükséglet, hanem mulatság és pihenés is volt. Nevét azonban csak szalontai jegyző korában kapta szárnyára a hír, amikor Az elveszett alkotmány című humoros elbeszélő költeményével megnyerte a Kisfaludy Társaság pályázatát. Néhány évre rá híre, amelyet a költői jutalmazás után sok lírai verse öregbített, egyszerre csodás magasra szökött, amikor 1847 elején Toldi című tizenkét énekes hőskölteményével újabb nagy díjat nyert. Petőfi Sándor volt az első, aki verses köszöntéssel felkereste és utána az egész országból megindult feléje az üdvözlések áradata.

Sokszor változtatott foglalkozása közben Arany János most már megtalálta igazi hivatását, a költészetet, amelyhez utolsó lehetéig hí maradt. Nemcsak a jutalom és az elismerés avatta költővé, hanem példátlan tehetsége is, amelyben most már önmaga is bízott. Minden további életpályája csak anyagi alap volt arra, hogy gondtalanul élhessen a költészetnek, amelynek azonban már a gyümölcseit is kezdte élvezni. A verselés számára már nemcsak dicsőséget hozott, hanem anyagi eredményt is.

Arany János páratlan szépségű alanyi verseket írt, de tehetsége mégis az elbeszélő költészetben bontakozott ki legerőteljesebben. Toldi estéje, Buda halála, Katalin, A nagyidai cigányok, Toldi szerelme, Murány ostroma, Jóka ördöge egymás után nyerték meg az egész magyar nemzet osztatlan tetszését. Nagyobb elbeszélő költeményei mellett ott díszlegnek páratlan szépségű balladái. Ágnes aszszony, Tetemrehívás, Tengerihántás, A hamis tanu, Hídatatás és a többi balladája mind-mind legszebb termékei a magyar irodalom ezen műfajának. Lírai költeményei, amelyek nagy munkái mellett úgy teremnek, mint a hatalmas díszeserjék alján az apró és tarka virágok, legszebb megszólalásai a családi érzésnek, a szeretetnek, jósnak, emberiségnek,

istenfélelemnek, kedves derűnek.

Tetvágya azonban nem éri be eredeti munkáik alkotásával. Megtanul angolul és lefordítja remekül Shakespeare legszebb drámáit és vígjátékait. Felújítja magában a kollégiumban tanult görög nyelvi ismeretét és magyarra ülteti Aristophanes vígjátékait, amelyek három nyomtatott kötetre rugnak. Írt ezenkívül tanulmányokat, életrajzokat és emlékbeszédeket is.

MŰVEI MÁS NÉPEK NYELVEN

Amikor Arany János örökre lehunyta a szemét, akkor róla is idézni lehetett annak az ódának a sorait, amelyet ő írt Széchenyi István halálára. „Egy szó nyilallott a hazán keresztül s egy röpke szóban annyi fájdalom!” Nagy fájdalom volt abban a hírben, hogy Arany János meghalt. Az egész magyarság sírt ravatalánál. Költésze az egész magyarság örökös öröksége, amelyre büszke minden magyar. Arany János műveit ismerik más nemzetek is, német, román, angol, francia, olasz, orosz és holland fordításokban.

Amint a német irodalomnak megvan a maga két vezéralakja, Schiller és Goethe, éppen olyan két vezéralakja a magyar irodalomnak Petőfi Sándor és Arany János. Ők ketten megreformálták a magyar költészetet. A klasszikusság és regényesség helyett megteremtették a nemzeti irányzatot. A műköltést közelebb hozták a való élethez, határait kiszélesítették, tárgyban és hangban közérthetőbbé tették. A szépet nem az idegenszerűségben keresték, nem egy válogatott kicsiny társaságnak akartak írni, hanem az egész magyar népnek és pedig a nép nyelvén. Felhasználták és fejlesztették mindazt az izlést és szépséget, amelyet a népköltészet nyújtott. A magyar költészetet európai színvonalra emelték. Együtt alakították át a magyar költészet két nagy ágát, Petőfi a lírát és Arany az epikát.

Arany János szelleme rendkívül gazdag és változatos. Művészi öntudata éber, noha nem kérkedik vele. Izlése rendkívül fejlett és nem tévedő. Arany az a költő, akiben a magyar nemzet egyénisége a legteljesebben jut kifejezésre. Hatalmas egyénisége meglátszik költészetének minden során. Egyénisége a nemzeti elemmel teljesen összhangzó.

Főlegyházi András

Heten éheznek, akiknek feje fölött leégett a ház is

Szegénység és nyomor nemcsak a városokban található, hanem gyakorta a falvakban is. Nem áll meg a városi embernek az a hiedelme, hogy a falvakban nincsenek éhezők, mert ott mindenki számára megterem a kenyér.

Az alábbiakban feltárjuk egy falusi család nagy inséget.

Főregyháza kis temesmegyei község, lakosságának száma alig ezeröttszáz. Magyarok és románok. Csak nyelvben van köztük különbség, meg vallásban, máskülönben egyformán nyugodkodnak a lét terhei alatt és török magukat a mindennapi falatért. Köztük lakik Nagy Pál és felesége, akik már mindketten munkatehetetlenek, mert rég elmúltak nyolevan évesek. Velük közös háztartásban lakik Sándor nevű fiúk, annak felesége és négy apró gyermeke. Nagy Sándor napszámos és gyenge keresetével tartja fenn

az egész családot, amikor van munkája és ott-hon van. Jelenleg azonban katonai szolgálatot teljesít és a család teljesen kereset nélkül tengődik.

A család minden vagyonkaja egy piciny házikó volt. Már csak volt, mert február 23-án éjjel teljesen leégett és csak a puszta falak maradtak meg belőle. A két öreg szüle, a menyűk és négy unokájuk megmenekült ugyan, de mindenük odaégett, bútoruk, ruhájuk, a padláson volt kis búzácskájuk, szalonnájuk, egyebük. Mind a heten hajléktalanok. Ha nem kapnak támogatást, nem képesek házukat újra felépíteni. Ügyüket a Magyar Népközösség és a jó emberek elé terjesztjük. Aki tud rajtuk segíteni, segítsen. Adományokat számukra a Déli Hírlap kiadóhivatala is elfogad.

Corso moziban

Broadway rózsája

D. u. 3 órakor 17 leies helyárrakkal:

Huckleberry Finn kalandjai

„Valószínű, hogy az Egyesült Államok rövidesen elismeri az Olasz Birodalmat“

Az új béke lehetőségeit és Sumner Welles európai utját érdekes módon kommentálja Lugojanu, Románia volt római követe

Nemzetközi politikai és diplomáciai körök érdeklődésének homlokterében újból Sumner Welles látogatása került. Partraszállásának pillanatában a legtöbb érdekelte ország sajtója meglehetősen hűvös hangon írt az amerikai diplomata útjáról. Mussolinival és Cianoval folytatott megbeszélései után azonban a légkör egyszeriben megváltozott, a teljes borúlátást bizonyos derűlátás váltotta fel. Ezzel a kérdéssel foglalkozik a bucarestii Univerzumban Lugojanu Ion, Románia volt római követe.

Sumner Welles európai körútja során először Mussolinit és Ciano-t kereste fel — kezdődik a cikk. Ez két szempontból is ésszerűnek tűnik: először, mert Rooseveltt küldötte olasz földön szállott partra egy olasz hajóról, másrészt pedig Olaszország jelenlegi háborún kívüli helyzete, de ugyanakkor életérdekeinek a háborúhoz való fűződése megadja a szükséges bevezetést Welles hírszerző körútjához.

Két pozitív eredmény származik Welles római megbeszéléseiből: a külügyi államtitkár kijelentette az újságíróknak, hogy körútja kizárólag informatív jellegű, ez az egyik. A másik eredmény, amennyiben ráállik ez a fogalom, a megelégedés, amelynek az amerikai államférfi tanujelét adta az olasz politikai körök szívélyes fogadtatása fölött. Ha egyéb nem is, de két eredmény várható a római tárgyalásoktól. Welles minden bizonnyal, mielőtt visszatérne Amerikába, még egyszer felkeresi az olasz állam vezetőit. Nagyon valószínű az is, hogy az Egyesült Államok rövidesen jogilag is elismeri az olasz birodalmat, ami a jogi alakításokhoz göröcsösen ragaszkodó Unió szempontjából rendkívül nagy jelentőségű cselekedet lesz, hiszen Mandzukuot még most sem ismerte el az amerikai kormány. Az abesszin hódítás elismerése Olaszország európai jelentősége iránti figyelmesség lenne.

A Welles kíséretében utazó szentszéki kiküldött, Miron Taylor egyidőben történő érkezése azt mutatja, hogy Amerika megérezte azt az egyelőre még csak körvonalakban látszó összeműködést, ami a fasiszta Olaszország és a Vatikán között egy alkalmas időben meginduló közvetítés tárgyában fennáll. Ma még a béke lehetősége nagyon távolinak tűnik, bár minden bizonnyal egész Európa kívánja a békét, de minél kevesebb feltételhez és kezességhez kötvé.

Welles római megbeszélésének tárgya továbbra is titok marad és a nemzetközi sajtó csupán feltevé-

Onkormányzatot kap Kárpátalja

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf miniszterelnöknél tanácskozás volt a belügyminiszter, az igazságügyminiszter, Perényi kárpátaljai kormánybiztos, Iniczky Sándor, a kárpátaljai kerület főtanácsadója, Egyed István egyetemi tanár és Pataky Tibor államtitkár részvételével. A tanácskozás Kárpátalja önkormányzata körül forgott. A különféle javaslatok összeegyeztetése elkészült. Az anyagot beható megvitatás alá vették Egyed István ismertetésében, aki az egyeztetést végezte és megbeszélte a javaslat kidolgozásának további menetét.

Románia külügyminiszterének lapja nagy elismeréssel ír Horthy Miklós huszéves kormányzói évfordulójáról

Bucurestiből jelentik: A Timpul mai számában „Horthy, Magyarország kormányzója, ma ünnepi országlásának 20-ik évfordulóját” címmel cikket közöl, amelyben azt írja, hogy ma van húsz esztendeje annak, amikor Magyarország kormányzása Horthy Miklós kezébe került. Ezt a napot a szomszéd ország népe megünnepeli, mert a kormányzót honfitársai a legnagyobb szeretettel veszik körül.

1920-ban, rendkívül súlyos időkben hívták meg az állam kormányzására, amikor Európa még nem heverte ki a háború és a forradalmak következményeit. Horthy admirális férfiasan és bölcseséggel látta el azt a feladatot, amit rábízta. Reális elmével és mérsékletes szellemmel valósította meg azt a programot, amely helyreállította a társadalmi békét és az állam újjáépítését.

Különös gondot fordított Magyarország gazdasági kifejlesztésére. Megsokszorozta azokat a fázisokat, amelyek a biztonság és az ország függetlenségének megerősítéséhez

szekre támaszkodhat. A legelterjedtebb hír azt mondja, hogy a Duce a háború okozójának a versaillesi békét tartja és a fegyveres összeütközés egyedüli megszüntetője azok eltüntetése kell legyen.

Tény azonban, hogy az összes párisi környéki szerződések közül a legtöbbet kifogásolt versaillesi szerződés elvben már nem állhat a béke útjában. Évek során át állandóan letöredezett, hol egyoldalú felmondás, hol pedig megévezés révén egy-egy darab a húsz év előtti egyezményből. Mindössze néhány területi és gyarmati záradéka van ténylegesen érvényben. A háborús felek között a konfliktus kitörésének pillanatától kezdve a versaillesi béke megszünt létezni. A békekötés kétségtelenül új alapon, új feltételek mellett és új alakban készül, amelyet a győztesek akarata és érdekei fognak majd vezetni. A most folyó hadműveletek eredménye határozza meg a jövő békét, amely teljesen független lesz a világháborút lezáró szerződések szövegétől — fejezi be a cikkíró.

Lebontják Bucuresti 125 éves református templomát

A főváros Bánffy Miklós gróf intervenciójára 15 milliós kártérítést fizetett

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a bucaresti városrendészeti intézkedések következtében lebontják a reformátusok 125 éves templomát is. Bánffy Miklós gróf, a Magyar Népközség elnöke közbenjárt Dombrovski Victor bucarestii főpolgármesternél, hogy a reformátusok októberig, a lebontási munkálatok megkezdéséig használhassák tem-

plomukat és ugyancsak az ő közbenjárása következtében 15 millió leit már ki is fizettek kártérítés címen a bucarestii református egyháznak.

Itt írjuk meg, hogy ugyancsak Bánffy Miklós gróf intervenciója következtében a bucarestii református elemi iskola segélyben fog részesülni a város részéről.

A párisi sajtó nagy cikkekben méltatja az ország belpolitikai helyzetét

Párisból jelentik: A francia lapok a legutóbbi napokban különös figyelemmel fordultak Románia felé és az alkotmány kihirdetésének második évfordulója alkalmával valamennyi nagy lap a legmelegebb hangon emlékezett meg az eseményről. A Petit Parisien, amely a legelterjedtebb reggeli lap, ezeket írja:

Románia második évfordulóját ünnepli az 1938 február havában kihirdetett új alkotmánynak, amely az uralkodó forradalmi cselekedete volt. Carol király trónralépése óta döntőbíróként szerepelt a különböző politikai pártok között. Két évvel ezelőtt elhatározta, hogy közvetlenül kezébe veszi népének vezetését egy új csoport, a Nemzeti Ujjászületési Front megalapításával. Ebben a csoportban helyet találtak a politikai iskolával rendelkező államférfiak és amit hangsúlyozni kell, az összes kisebbségek

képviselői. Ez az újjáéledési és konszolidációs munka ma Romániát olyan helyzetbe hozta, hogy szembefordulhat a nemzetközi válsággal, mert belső ereje érintetlen és biztonsága teljesen meg van védve.

Az Excelsior írja: A Carol király által a román népnek adott új alkotmány lehetővé tette, hogy eltávolítsák a politikai pártok veszedelmes harcait és egy kézbe vonják össze a nemzeti energiát. Egy millió ember teljes felszerelése és a Carol védelmi vonal megteremtése biztosítja a román határokat. (Rador.)

A rioi rejtély

Budapest nagy szenzációja

A rioi rejtély

a híres és közkedvelt sztárok nagy filmje,

A rioi rejtély

LÉNI MARENBACH, a legújabb és legszebb filmszínés első filmje,

A rioi rejtély

Petrovich Szvetiszláv, Camilla Horn és Werner Fueterer sztárokat mutatja be

A rioi rejtély

című slágerfilmben táncol ITA RINA, a Hindu Síremlék híres táncosnője

A rioi rejtély

Ma, szombaton, kerül bemutatásra a

SCALABAN

Jegyek egész nap elővételben válthatók. Kedvezményes- és szabadjegyek érvénytelenek.

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

18—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

FODOR JÓZSEF:

Űrszi szerelem

Nagy szemeidnek lázas sorvadását óh, késő, nyári Nap, be szeretem. S a titokzatos este csüdes árnyát. Mely bánatot hoz messziről nekem.

Be szeretem, hosszú elnyújtott hanggal
Hogy szél vonul az esti réteken,
S szeretem, hogy az árny a ködbe nyargal —
S hogy, mint az árnyék, fut az életem!

— Havasás várható. Bucurestiből jelentik: A meteorológiai intézet időjárásjelzése: A hőmérséklet eszikken, Erdélyben havazások várhatók, gyenge köd reggel és este.

— Rooseveltet harmadszor is megválasztják? Newyorkból jelentik: A Gallup intézet megállapítása szerint Roosevelt elnök népszerűsége ma nagyobb, mint volt 1935-ben, második megválasztása alkalmával. A befutott számadatok szerint a választók 64 százaléka támogatja, míg 1936-ban az arányszám csak 62 és fél százalék volt. (Rador.)

— A földművelésügyi minisztérium felhívása a gazdatársadalomhoz. A földművelésügyi minisztérium légvédelmi hivatala leiratot intézett a városi MONT irodához, amely a következőket tartalmazza: Temestartomány lakosságának tudomására hozzuk, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkálatok idején senki sem kap ingyen munkaerőt, még a katonai szolgálatot teljesítők sem. Ahol idegen állatokkal dolgoznak, a végzett munkával egyenértékű díszmában kell fizetni. A dézsma nagyságát a községi mezőgazdasági tanács állapítja meg, vita esetén a mezőgazdasági kamara dönt. Amint a földekről eltűnik a hó, mindenkinek kötelessége, hogy az ország művelhető területeit bevesse.

— Letartóztatták a spekulatörvényt szélhámósát. Bucurestiből jelentik: Veszedelmes szélhámósát tartóztatott le a fővárosi rendőrség. Marciuceanu Constantin, aki a spekulatörvényt ellenőrzésével megbízott feiügyelőnek adta ki magát, több kereskedőt látogatott meg és jegyzőkönyveket vett fel a náluk megállapított kihágásokról és bíróság elé való állítással fenyegette meg őket. A kereskedők nagyrésze az esetleges kellemetlenségek elkerülése végett megengedte az „inspektor”-ral, aki azután eltepte a jegyzőkönyveket.

— Meghalt — 117 éves korában. Craiova-ból jelentik: A Str. Primaverii 92. számú házban 117 éves korában meghalt Paducel Gheorghita. Az aggyastán élete utolsó napjáig egészséges volt, szemüveget nem viselt, fogai megvoltak és alkoholt nem fogyasztott nagy mértékben.

— A nagyváradi lakók — a házbérek normalizálását kérték. Nagyváradról jelentik: A Nagyváradi Lakók Egyesülete beadvánnyal fordult a belügyminiszterhez és kérte a lakások és üzletek béreinek normalizálását. A beadványban az 1939 májusában fizetett lakbérekért kérik alapként tekinteni.

— Nem vezeték be Angliába a húsjegyet. Londonból jelentik: Tekintettel arra, hogy a piacon nagymennyiségű hús van, a hatóság elhalasztotta a húsjegyek bevezetését.

— Vaida-Voevod Alexandru 68 éves. Bucurestiből jelentik: Vaida-Voevod Alexandru, a Nemzeti Ujjászületés Frontja és a képviselőház elnöke, volt miniszterelnök, az elmúlt napon töltötte be 68-ik életévét. Ebből az alkalomból a kormány tagjai Tatarescu Gheorghe királyi tanácsos, miniszterelnök vezetésével szerencsekívánataikkal keresték fel Vaida-Voevodot. Ugyancsak küldöttségileg üdvözölték a Front elnökét a NUF vezetőségi tagjai.

— Petrache Lupu adománya a hadseregnek. Bucurestiből írják: Petrache Lupu a maglaviti csodalató páztor levelet intézett Constantinescu Mitita pénzügyminiszterhez, amelyben bejelenti, hogy a maga nevében 10 ezer leit adományoz a hadsereg felszerelésének alapjára.

— Időjárásutatókat alkalmaz a légügyi és tengerészeti minisztérium. Bucurestiből írják. A légügyi és tengerészeti minisztérium márc. 12-én versenyvizsgát tart helyettes időjárásutatók és megfigyelők számára. A kérvényhez, amely március 11-ig nyújtható be a minisztérium személyzetügyi osztályához, a következő okmányokat kell mellékelni: Születési anyakönyvi kivonat, iskolai végzettségről szóló bizonyítvány, állampolgársági bizonyítvány, a katonai szolgálat teljesítéséről szóló okmány, erkölcsi bizonyítvány, orvosi bizonyítvány és végül annak igazolása, hogy a jelentkező tagja a NUF-nak.

(—) Husvét előtti istentiszteletek az unitáriusoknál. Vasárnap, március 3-án, délután 5 órakor istentisztelet lesz a lutheránus templomban, ahol Nagy Zoltán temesvári lelkész végzi a szolgálatot. Március 10-én Barabás Miklós esperes-lelkész prédikál.

(—) Kultúrelőadás. Mint már közöltük, a temesvári izraelita hitközség legközelebbi kultúrelőadásán, március 3-án, vasárnap délután 6 órakor, Márton Izidor tanár „A mécses valódi és szimbolikus jelentősége a zsidó életben” címen tart előadást. Ingyenes belépés mellett, vendégeket szívesen lát a rendezőség.

(—) Éhes tolvajok sonkát loptak. Brauch Péter gyárvárosi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjszaka a Vulcan-uccai lakásának füstölőkamrájából elloptak nyolc sonkát és két oldal szalonnát. A rendőrség elfogta Kovács István és Pozmor István gyárvárosi lakosokat, akiknek lakásán megtalálták a lopott sonkákat. Ezenkívül még más lopott holmit is találtak.

(—) A sikos járda balesetet okozott. Matica Gheorghe erzsébetvárosi, Hebe ucca 1 szám alatti lakos a józsefvárosi Bratianu uccában a sikos járdán elcsúszott és belezuhan a Corsó mozi kirakatába, amelynek üvege összetört. Matica jobbkezt az üvegszilánkok megebesítették. A mentők kórházba vitték.

Elejtett szemeit harisnyáim olcsón és gyorsan felszedjük Mikó Frida Dauerbach-palota

(—) Szírenát szereltek a városháza tetejére. A városháza tetejére hatalmas szírenát szereltek fel, amely százezer leibe került. A szírená, amelyet vilamos árammal hoznak üzembe, olyan erős hangot ad, amely nyolc kilométernyi távolságra hallható. Az új riadókészülék kipróbálása a jövő héten lesz. Az év folyamán még hét hasonló szírenát állítanak fel a város különböző részein.

(—) A Kandia tisztviselői a céh közbenjárását kérik fizetésük emelése érdekében. A Kandia csokoládé és cukorgyár tisztviselői beadványt intéztek a magántisztviselők céhéhez, amelyet arra kérnek, járjon közbe fizetésük emelése érdekében. Vannak a gyárnak tisztviselői, akik négy-öt évi szolgálat után mindössze 1200—1500 lei fizetést kapnak és olyan tisztviselőknél a fizetése, akik már húsz éve állanak a gyár alkalmazásában, nem múlja felül a havi 4000 leit. A beadvány rámutat a jelenlegi drágaságra, amely lehetetlenné teszi az ilyen fizetésekből a megélhetést.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Szombaton, március 2-án a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Reg. Ferdinand úton levő Salva-tor gyógyszerház.

Gyárvárosban a 3 August úton levő Löw gyógyszerház és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerház.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerház.

Józsefvárosban a Preyer uccában levő Ungváry gyógyszerház.

Mehalában a Corvin gyógyszerház és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Katolikus templom épül a Blaskovics-telepen

A Blaskovics-telepen, amely a józsefvárosi vasúti állomás külső részén túl, a város egyik külkerülete, ezerhatszáz katolikus hívó lakik. Ezek eddig a mehalai plébániatemplomot látogatták, de már régi vágyuk volt, hogy saját templomukban imádhassák Istent és segítségét kérjék. Ez a régi óhajuk most végre közel van a teljesüléshez. A Miasszonyunkról nevezett iskolánövérnek Blaskovics-telepi földjéből most kiharítottak két házhelynyi területet, amelyen felépül az új templom. Téglát is beszereztek már. A mehalai római katolikus egyházközség, amelynek a Blaskovics-telep fiókegyháza lesz, tegnap küldöttségileg jelent meg a királyi helytartóságon és Ciupe Gheorghe dr. vezértitkárnál tisztelettel, akitől a templomépítés számára segélyt kért. Ciupe dr. vezértitkár jóakarattal fogadta a kérelmet és megígérte a helytartóság támogatását. A küldöttség ezután felkereste a városházán Baran Coriolan dr. főpolgármestert és a város segítségét is kérte. Baran dr. főpolgármester válaszában rámutatott arra, hogy Temesvár városánál régi hagyomány a templomépítések és az egyházak segítése és kilátásba helyezte a támogatást, amelynek összegét a napokban állapítja meg. A küldöttség meglepedéssel fogadta a két ígéretet, amely bizonyára örömet vált ki a Blaskovics-telepen.

A Blaskovics-telepi új katolikus templom építését tavasszal kezdik meg.

(—) A minimális fizetéseket megállapító bizottság. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak temesi céhe részéről a minimális fizetéseket megállapító vegyes bizottságba kinevezett két tag, Popovici Dumitru és Nikolicsin Szvetislav, a temesvári új tanoncothon dísztermében ma délután leteszi az esküt. Lungulescu ítélőtábla elnök kezéhez történik az eskütétel délelőtt tíz órakor. Ezek után a bizottság, amely fontos problémát hivatott megoldani, rövidesen megkezdí működését.

Mozi

A kanadai nagynéni

Az utolsó bécsi film a Capitolban.

Ennek a filmnek a felvételei még akkor kezdődtek, amikor Ausztria nem csatlakozott a német birodalomhoz és levegőjét, rendezését a kiveszőben levő bécsi kedélyesség hatja át. A címszerepet Sandrock Adele kezdte játszani, de már nem fejezhette be a darabot, mert időközben meghalt. A másik főszereplő Ralph Arthur Roberts, aki egy hamburgi gyáros fia, közben szintén otthagya a színészi pályát, mert atyja meghalt és neki kellett átvenni a gyár vezetését. Közben bekövetkezett az Anschluss is és ennyi akadály után — régi színészbabona szerint — a darabnak sikert kellett aratnia. A babona igazolódott és a film tegnap Temesvárott is, ahol egyben romániai országos bemutatója is volt, átütő sikert aratott.

El Európában egy férfi, akinek gazdag kanadai nagynéne minden gyermek után havi ötszáz dollárt ad. A férfinak azonban csak egy leánya van és hogy legalább ezer dollárhoz jusson havonta, abban a hitben ringatja nagynénjét, hogy ikerleányai vannak. Egy szép napon azonban a gazdag nagynéni fiával együtt áthajózik Európába és hogy a két gyermekkel dicsekvő apa kiszabaduljon a kellemetlen helyzetből, leányának kettős szerepet kell játszania. Az otthonülő leányt és nemlétező ikerestestvérét, akiről azt állítják, hogy rossz útra tévedt. Az állítólag rossz útra tévedt leánnyal megismerkedik a nagynéni fia és beleszeret. Számítalan komikus jelenet után a csalafintaság kiderül, a kanadai ifjú elveszi feleségül a leányt.

A kanadai nagynéni szerepét Sandrock Adele alakításának egyik legkiválóbbját nyújtja, az apa szerepében Ralph Arthur Roberts nagyszerű, a lány kettős szerepét Charlotte Daudert alakítja bájosan, míg a nagynéni fiát Jack Trevor játssza. A közönség nagyszerűen mulatott, nem egyszer valóságos kacagóorkán harsogott végig a nézőtérén. Bizonyos, hogy a kanadai nagynéni kasszadarabja lesz a városi mozikkak.

MŰSOR:

Szombat, március 2.

APOLLÓ: A postakocsi (angol film).
CAPITOL: A kanadai nagynéni (német film).
CORSO: Broadway rózsája (angol film).
SCALA: A riói rejtély (német film).

— Miron Cristea egy éves halálzási fordulója. Bucurestiből jelentik: Szombaton az ország valamennyi görög keleti ortodox templomában gyászistentiszteletet tartanak Miron Cristea pátriárka halálának egy éves fordulója alkalmából.

— Angol és török képviselő Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Pénteken érkezett meg Bucurestibe Wodgewood Benn. az angol alsóház tagja, aki egyébként ismert író. Az előkelő látogatót a román-angol kulturális intézmény is vendégül látja. — Ugyancsak pénteken érkezett meg Bucurestibe Guenduez Aka török képviselő, az ismertnévű török író és hírlapíró. A kiváló török politikus jó barátja Romániának.

— Nagy tűz egy Páris melletti filmstúdióban. Párisból jelentik: Csütörtökön délután hatalmas tűzvész keletkezett a Pathé filmvállalat St. Joan Ville le Ponteben levő stúdiójában. A tűz néhány perc alatt lángborított több egymás mellett levő nagy épületet. A tűzoltók nagyszámban vonultak ki Párisból a tűz helyszínére és este 6 órára sikerült eloltani a tüzet. A tűzvész következtében a hét stúdió közül csak egy maradt épségben. A tűz akkor tört ki, amikor „Hitler mondta nekem” című film felvételei készültek.

(—) Metea Octavian előadása az olaszországi román légióról. A Romániai Olasz Kultúrintézet rendezésében Metea Octavian, az Universul bánsági szerkesztője tegnap este a kereskedelmi liceum dísztermében előadást tartott a világháború folyamán Olaszországban alakult román légióról. A román légió Avezzanóban alakult és román tiszték vezetése alatt részt vett az olaszok oldalán a harcokban. A légiót Viktor Emánuel király és császár is megsemmisítette. A világháború befejezése után a román légió hazajött, majd a nyugalom teljes helyreállítása után feloszlott. Az előadást szépszájú közönség érdeklődéssel hallgatta végig.

(—) A bíróságok is elismerik a nyugdíjeskötések megszüntetését. A temesvári ítélőtábla tegnap tárgyalta Balog Jenő dr. volt aradi köztisztviselő özvegyének közigazgatási perét, amelyet a nyugdíjpénztár ellen indított, mert nyugdíját a központi nyugdíjpénztár rendelkezése alapján csökkentették. Tárgyalásra azonban nem került sor, mert Petric Iosif dr. államügyvéd bejelentette, hogy a központi nyugdíjpénztár február 17-én kiadott 89573 számú rendeletével visszavonta azt a rendeletet, amely a nyugdíjak csökkentésére vonatkozik. A bíróság ezt a bejelentést tudomásul vette és mivel ilyenformán a per tárgytalanná vált, megszüntette a peres eljárást. Ezzel a bejelentéssel a bíróságok most már hivatalosan is tudomást szereztek a központi nyugdíjpénztár újabb rendeletéről, a mely elismeri az özvegyek régebben szerzett jogait. Ezt a rendeletet különben azok javára is érvényesítik, akik hasonló pert már elveszítettek és így ezek is megkapják sokat vitatott régebbi nyugdíjukat.

Victoria bár

március 1-től

új nagy műsor tánc-
és ének attrakciókkal

Az úriközönség találkozóhelye. SERESS
zenekara játszik

A város költségvetését tizenöt napon belül jóváhagyják

Temesvár város 1940—1941. évi költségvetése — miként megírtuk — elkészült. Az új költségvetést a városnázán közszemlére tették ki. Az esetleges módosítást kívánó felszólalások tíz napon belül nyújthatók be a polgármesteri hivatalban. Baran Coriolan dr. főpolgármester az új költségvetéssel kapcsolatosan kijelentette, hogy azon még bizonyos módosításokat fognak eszközölni, mert nagyobb arányban gondoskodni kell a katonai szolgálatot teljesítők hozzátartozóinak segélyezéséről. A város semmiféle illetéket nem emelt, azonban kiadásai jóval emelkedtek. Az új költségvetési esztendőben a város semmiféle új építkezést nem csinál, mindössze a Begán új hidat épít a Horgony-palota előtt. Mástkülönb csak a meglévő épületek, hidak, utak és parkok fenntartására szorítkozik. A fásítást folytatni fogják és bevégeznek a Berhelot-út parkosítását is. A költségvetést tíz nap múlva a királyi helytartóság elé terjesztik és remélik, hogy tizenöt napon belül ott megtörténik a jóváhagyás. Április elsején a város már az új költségvetés alapján dolgozik.

— Gafencu külügyminiszter vacsorán látta vendégül a diplomáciai kar tagjait. Bucurestiből jelentik: Tegnap este Gafencu Grigore külügyminiszter és felesége vacsorát adtak a külügyminisztériumban a diplomáciai testület tagjainak tiszteletére. Ezen a második vacsorán jelen voltak Németország, Magyarország, Jugoszlávia, Görögország, Dánia, Svájc, Svédország, Hollandia, Olaszország, Norvégia, Belgium, Szlovákia, Lettország, Japán, Mexikó, Szovjet-Oroszország és Chile meghatalmazott miniszterei, valamint a kormány tagjai, élükön Tatarescu Gheorghe kormányelnökkel, valamint más előkelő személyiségek. A vacsora után Zazovoszky Virgil tanácsos emlékeztetett a Sturdza-palota múltjára, megemlítve Románia külpolitikájának eseményeit, melyek a történelmi emlékü palotában folytak le. A palotát egyébként a közeljövőben lebontják. Megtekintették a jelenlévők azoknak a volt külügyminisztereknek portréit, akik valaha ebben a palotában dolgoztak. Ezután a vacsora résztvevői hangversenyt vettek részt, melyet Constantinescuné asszony adott.

Hétfőn délelőtt kezdik a februári nyugdíjak kifizetését

A temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályához tegnap megérkezett a februári nyugdíjak kifizetésére vonatkozó rendelet és így, hétfőn kezdődik a nyugdíjak kiutalása. A kifizetés a következő sorrendben történik:

Hétfőn, március 4-én, délelőtt nyolc és fél óra között az 1—500 számú és 1001—1500 számú nyugdíjkönyvecskék tulajdonosai jelentkeznek.

Kedden, március 5-én, délelőtt az 501—1000 és 2001—2800 számú nyugdíjkönyvecskével rendelkező nyugdíjasok vehetik fel nyugdíjukat.

Szerdán, március 6-án, délelőtt az 1051—2000 és 3501—4000 számú nyugdíjkönyvecskék tulajdonosai jelenjenek meg februári illetményükért.

Csütörtökön, március 7-én, délelőtt nyolc és félegy óra között a 2081—3500 és 4000—4500 számú nyugdíjkönyvecskével rendelkező nyugdí-

jasok vehetik fel nyugdíjukat.

Csütörtökön, március 7-én, délután három és fél óra között a 4501—5100 számú nyugdíjkönyvecskék tulajdonosai kapják meg februári nyugdíjukat.

A nyugdíjosztály ezúton is közli, hogy a nyugdíjasok tartsák be a megállapított fenti sorrendet, mert csak a kitűzött napon kaphatják meg nyugdíjukat. Ezenkívül az összes nyugdíjasok hozzák magukkal a nyugdíjmegállapító végzésüket is, mert a nyugdíjkifizetésnél ellenőrzik a számukra megállapított nyugdíj összegét. Mindazok a nyugdíjasok, akik a jelzett napon nem jelentkeznek, március 12-én délelőtt 11 óráig kapják meg illetményüket.

Felhívjuk azokat a nyugdíjasokat, akik a nyugdíjegyedület útján veszik fel nyugdíjukat, hogy a nyugdíjmegállapító végzést az egyesületnél mutassák be.

(—) Enyhült a tűzifahiány. Az utóbbi napok közbenjárásának eredményeképpen Temesvárott enyhült a tűzifahiány és a kerületi vasútigazgatóság az olyan állomásokra, ahol nagyobb mennyiségű tűzifa várt elszállításra, küldött már vasúti kocsikat. A királyi helytartóság és a városi hatóság kérelmére több állomás kapott vasúti kocsit és két nap óta körülbelül tizenöt-husz vagon tűzifa érkezett a temesvári kereskedők raktáraiba. A tűzifa tehát most már ismét rendszer áron lesz kapható és remény van, hogy a vagonok is fennakadás nélkül állanak majd rendelkezésre.

Magyar színház a gyár városban

Hevesi Miklós, Erdély-kerületi színházvezető kitérő erőből álló színtársulatával már a múlt év decembere óta a Bánság nagyobb városaiban turnézik. Ezen turnéja alkalmából Oravicán, Resicán és Lugoson tartott sikeres működése után, március 7-én Temesvárott, a gyár városi Colosseum újonnan átalakított színháztermében kezdi meg pár hetes vendégszolgálatát. Hevesi Miklóst, mint színészt, nem kell külön bemutatnunk Temesvár színház-közönségének, mert néhai Krecsányi Ignác színtársulatával 1911. évben itt kezdte meg színipályáját és két szezonon át jelentős sikereket ért el. Bizonyára sokan örülnek ennek a rövid kis hírnek, amely Hevesi Miklós színházvezetői működésével is megismerteti majd Temesvár, de különösen a gyár városi színház-közönségét.

— Ünnepe a bucurestii Szent József székesegyházban. Bucurestiből jelentik: Vasárnap a Szent József székesegyházban vallásos ünnepeket tartanak XII. Pius pápa megválasztásának egy éves fordulójának alkalmával.

(—) Módosították a kereskedelmi szövetségek alapszabályait. A temesi Kereskedelmi Testület Szövetsége — mint jelentettük —, a napokban rendkívüli közgyűlést tartott, amely alkalmával az alapszabályokon több módosítást eszközölt. A minisztérium által kívánt ezen módosításokat a szövetség bemutatta az ítélőtáblának, amely a módosított alapszabályokat tegnap tudomásul vette. Ennek keretében a szövetség a kereskedőket érdeklő fontosabb kérdéseket egy időszakos kereskedelmi értesítőben foglalja majd össze és közli a kereskedőkkel.

(—) Kedacic Viktor súlyos beteg. Kedacic Viktor temesvári ügyvéd, aki már évtizedek óta bénaságból kifolyólag ágyban fekvő beteg, két nap előtt felvette a halotti szentségeket, mert állapota válságosra fordult. A belvárosi Eminescu-uccai lakásában felesége ápolja és hozzátartozói, valamint nagy baráti köre aggodalommal kísérik a nagybeteg állapotát.

(—) Halálozások. Meghaltak: Ioanovic Iuliana tizenkilenc éves, Horváth Matild született Aschenbrenner hatvanöt éves, Kovács János két hónapos, Varga János András kilenc éves, Tanta Károly negyvenöt éves napszámos, Sebesan Ana nyolcvanöt éves.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Kerek István, Tapavicski Erzsébet Margit, Frank Kornél, Kondrád József Antal, Klimek Jullánna Emilia, Hollósi Pál József, Oala Gheorghe, Sztalts György.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

Sporthirek mindenfelől

Zágrábban tartják meg a KK közgyűlését. Pelikán dr., a KK bizottság elnöke levélben értesítette a román szövetséget, hogy az idei rendes közgyűlést Zágrábban tartják meg. A közgyűlésen megvitadják a budapesti ülés határozatait is. Pelikán dr. arra kérte a meghívottakat, hogy lehetőleg két nappal az ülés előtt érkezzenek meg Zágrába, hogy előzőleg megtárgyalhassák a közgyűlés végleges napirendjét.

**Si-felszerelések,
Brett-lik, cipők,
Windjacks**

A. M. Mülley

Timisoara, I., Str. Solderer 11.

Virgil Economu elutazott Olaszországba. Virgil Economu, román szövetségi kapitány csültörtökön elutazott Torinóba, ahol végignézi a március 3-án lebonyolításra kerülő Olaszország—Svájc válogatott mérkőzést. A román szövetségi kapitány ezután el látogat több olasz városba, ahol tanulmányozni fogja az olasz csapatok játékrendszerét. Március 9-én pedig elutazik Zágrába, ahol résztvesz a KK közgyűlésén.

A Venus jégkorongcsapata meghívást kapott Prágába. A Venus vezetősége levelet kapott Prágából, amelyben a LTK prágai jégkorongegyesület vezetősége meghívta a román együttest Prágába. A Venus azonban nem fogadhatta el, mert egyrészt Romániában már befejeződött a jégkorong idény, másrészt pedig a fővárosi csapat nincsen kellőleg felkészülve, így nem is játszhat nemzetközi mérkőzést.

A jugoszlávok bejelentették részvételiüket a temesvári értekezleten. Iuga Liviu dr. szerdán hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Belgráddal, ahonnan azt az értesítést kapta, hogy a jugoszláv szövetség részéről Kika Popovici vesz részt a temesvári értekezleten. Ezek szerint március 2 és 3-án, szombaton és vasárnap feltétlenül megtartják a Duna Serleg értekezletet, amely nagyszerű alkalom lesz arra, hogy Magyarország, Románia és Jugoszlávia megbízottai a KK ügyével is foglalkozzanak.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

90

— Feleségem jól van, — válaszolt Montfleury szűkszávúan. — Honnan is ismerik önkö egymást?

— Genfben volt alkalmam megismerkedni vele, Tynner úr társaságában. Genfben nem rándul át? Ugy tudom, Tynner is ott van.

— Igen, tudok róla, — mondotta sietve Montfleury, nehogy több szó essék arról a titokzatos úriemberről és idegeneül nézett Paguarta-ra, aki újra megtöltötte a poharát és ivott. Montfleury felállott és a képeket nézte.

— Honegger rendkívüli ember, — lelkesedett Paguart. — Csodálatos karrier. Ha hitelt lehet adni a mende-mondának, valamelyik Habsburg főhercegnek törvénytelen fia. Katonatiszt volt, később pénztáros egy egészen kis bankban. Az osztrák korona elértéktelenedése idején kezdett el tőzsdézni és milliókat keresett. Ő azt mondja, hogy Elzászban született. Ez egészen valószínűtlen. Valamelyik őse talán igen. Mind ez nem fontos... Nem hivatalos tagja a genfi osztrák delegációnak — nem is lehet, de mindig a háttérben áll és őt bízták meg, hogy alapozza meg a talajt egy kis nemzetközi kölcsön megszerzésére. Nagyon kedélyes férfiú!

Paguart még el akarta mondani, hogy cégtársa barátja Susanne Vickannak, a híres színésznőnek. De jobbnak tartotta elhallgatni. Észrevette ugyanis Montfleuryról, hogy egészen más ember, mint ők és nincs valami túl jó véleménye a vállalkozó cégtárs túllármás életmódjáról. A francia polgár, — állapította meg Paguert, — a tökéletes francia kispolgár, a rentier.

Végre megjelent Honegger, felgyúrt gumikabátjában, autó-szemüveggel, szivarral a szájában.

— A porköpenyek benn vannak a kocsi-

Trevor Jack, Sandrock Adele és Roberts Ralph Arthur A kanadai nagynéni című filmben, mely nagy sikerrel fut a Capitol-moziban

Május 19-én nemzeti bajnoki mérkőzések is lesznek. Románia A) és B) válogatottja május 19-én Magyarország A) és B) csapataival méri össze erejét. A válogatott mérkőzésekkel kapcsolatban a román szövetség úgy határozott, hogy ezen a napon, azok a csapatok, amelyek nem adnak játékost a nemzeti válogatottnak, bajnoki mérkőzést játszhatnak.

Mäki amerikai portyájának útiránya. Mäki, a finn világbajnok amerikai portyát bonyolít le. A portya során a következő városokban versenyez: San Francisco, Csikágó, Kansas City, Detroit, Cleveland, Newyork, Buffalo, Filadelfia, Los Angeles.

A Román Kupa bizottság határozatal. A Román Kupa bizottsága ülést tartott, amelyen foglalkozott az FC Ploesti óvásával, amelyet az Unirea Tricolor ellen adott be. A bizottság az óvást elutasította és úgy döntött, hogy a kupamérkőzést március 6-án le kell játszani. Az RMTE és az AS Constanta csapatait fejenként 5000 lei bírsággal sújtotta, mert nem jelentek meg a Kárpát FC, illetve a Rapid FC elleni Román Kupa mérkőzésen.

Bulgária B) válogatottja Bucarestben. A román szövetség április 14-re szeretné lekötni a török, vagy a szlovák nemzeti válogatottat. Amennyiben ez nem sikerülne, úgy Bulgária B) csapatát hívják meg a román fővárosba.

ban. Ha nincs kifogásuk az uraknak, a környéken ebédelünk. Abban a kölcsön-dologban is, — fordult Paguart felé, — egy új fűrot kell mozgásba hoznom. Ebéd közben azután újra ebszélhetünk a dologról — biztatta Montfleuryt.

Elindultak.

3.

Isabel bement a szabadegyetem titkárságához, hogy menézze, nem jött-e levele. A tanfolyam résztvevői postájukat maguk válogatták ki az asztalon. Két levél is volt, amely neki szólt. Az egyiket ügyvédje írta és leánykori nevére címezte. Így akarta már a borítékon értesíteni Isabelt, hogy a válást most már kimondották. A levélhez mellékelve volt a törvénytörvény végzés. A másik nyitott express levelezőlap, Mm. Iván Basdarovnak címezve — apja írta. Montfleury közölte, hogy Zürichben van, üzleti tárgyalásokon vesz részt. Ma befejezi, meglátogatja, de ha Isabelnek kedve van átjönni Zürichbe, Ivánnal együtt, — valóban sejtelmese volt, hogy Iván nincs vele, — akkor szívesen látja mindkettőjüket. Természetesen az útiköltséget visszatéríti, amit nem is kell külön kihangsúlyozni.

Isabel terveinek ez az utóbbi megoldás felelt meg. Hiszen ő is csak arra várt, hogy kezében legyen a válásról szóló okmány. Sienából Párisba akart utazni, hogy végre találkozzék apjával és elmondja neki a történeteket. Távlati céljai nem voltak. Felmerült benne a gondolat, hogy mi volna, ha megint visszatérne Genfbe? Bizonyára megtalál mindent a helyén, a Népszövetséget, a Baviariát, az elesettek kongresszusát a Salle Centrale-ban, a kövér, csoszogó Ammende-vel együtt, a brise-t, a Montblancot és a tavat, Leon Tynnert és Gerwaint. Egy-két hét, benne vagyunk a nagy szezonban és lehet folytatni ott, ahol abbahagytuk. Volt egy esztendő, hát édes Istenem... Húsz és egynéhány éve, hogy megszületett és még kínálkozik számára néhány évtized. Nem történt semmi különös... Vajon tényleg nem történt? Tényleg le-

het-e folytatni ott, ahol megszakadt eddigi élete, hogy helyet adjon egy másik kalandosabbnak? Ez az esztendő sokkal mélyebb változásokat jelent a sorsában, semhogy kitörülhetné. Majdnem egy egész élet, — új eszmék megszületése és halála. És most itt a végbizonyítvány, — vette kezébe a válásról szóló végzést, belemerült a hivatalos szöveg betűzetésébe és közben felkavarodott benne minden.

Valami olyasminnek kell most következnie, hogy ne kényszerüljön újra visszamenni Plovdivba. Mert, hiába van kezében az írás, siettetni kell az időt is, hogy kiszárita a még mindig élő multat. De már meg is nyugtatta magát. Hiába, azt az életet úgy sem tudná folytatni. Vége, vége... Legalább szép volt, sohasem tudja elfelejteni — és már látta lelki szemei előtt öreg, amint visszagondol arra a felejthetetlen rózsaszüretre.

— Apa tehát Zürichben van. Szegény apa! „Üzleti” ügyekben utazgat. Egyedül, nélküle, Darier nélkül. Bizonyára súlyos okai lehetnek. Tataroznia kell a hánya-vetett gyárat. Alighanem baj van vele, nem is csoda, hiszen most általános a válság. Talán befektette az ő hozományát is; hiszen sohasem tett említést róla, sőt úgy tetszik, mintha gondosan kerülné ezt a témát. Vagy talán nem adja ki neki, Iván miatt? Annyi baj legyen! Ő mégis csak a legjobb apa és ha most a világot járja betegen és törődötten, csak azért teszi, hogy felesége és leánya még feleltlenebbül lóghassanak egyik helyről a másikra. Isabel roppantul szégyelte magát, hogy ő ettől az apától mindig csak kapott és sohasem adott neki semmit. Ugy gondolt rá, mint egy fix pontra, mint egy sziklára, amelyet nem moshat el a tenger sem. Apának igaza volt akkor, amikor helytelenítette, hogy Plovdivban maradjon. Apa tudta jól, hogy egész élete önfejű kapkodás, hogy nincs benne semmi komolyság, hogy a balkáni kalandnak nem lesz jó vége, mert a boldogság forrását kívülről keresi, nem pedig önmagában. Igaz, apa sem boldog. De legalább

KÖZGAZDASÁG

Nyersanyag behozatali szükségleteink öt év statisztikájának a megvilágításában

A külkereskedelmi minisztérium tanulmányi osztálya az 1939. év export-import statisztikájának összeállítására mellett, amelynek a végadatait már ismertettük volt, öt évre visszamenőleg összehasonlító táblázatokat készített a behozott különböző nyersanyag csoportokról. Az adatok sok tekintetben felvilágosítást nyújtanak a jelenlegi ellátottság alakulásáról és iránymutatók egyben a jövő teendőkre arra, hogy milyen árú behozatalára kell mindenképp előtti behozatali lehetőséget biztosítani és behozatali engedélyeket kiadni.

Az 1939. év kivitele 26 milliárd 800 millió lei volt, a behozatala 22 milliárd 900 millió lei és így a kereskedelmi mérleg közel 4 milliárd aktívumot mutatott. Pénzügyileg tehát az eredmény kedvező.

Ami a behozatal utolsó öt évi alakulását illeti, — a textilanyagok és feldolgozásuk csoportjában 1935 évben kevés híján 42.000 tonna volt a behozatal 2 és háromnegyed milliárd lei értékben. Emelkedés volt 1937 év végéig, amikor kevés híján 60 ezer tonna árú jött be és 4 és fél milliárd lei valamivel meghaladó értékben. 1938 évben már csak 49 ezer 348 tonna volt a behozatal, 2 milliárd 848 millió lei értékben, ami az előző évekhez képest olcsóbb árakat mutat, 1939 évben pedig a behozatal még kisebb lett, kisebb az 1935 évi kiindulásnál is: 41.860 tonna, de már drágább árakon az előző évinél, úgy, hogy a lei érték közel két milliárd 949 millió volt. Ha 1938 és 1939 évek az előző évek emelkedő irányzatát tovább tartották volna, legalább is a háborús viszonyok jelentkezéséig, nyersanyag készleteink jobban állottak volna az áremelkedések súlyos irányzatát.

Gépek, motorok és készülékek csoportjában a behozatal emelkedése súlyban is, értékben is állandóan felfelé menő irányzatot mutat. Az 1935 évi 21.594 tonna 1 milliárd 675 millió lei összegeivel szemben az 1939 évi 42.847 tonnát és 3 milliárd 557.715.000 leit ért el. Az emelkedés tehát kerekén száz százalékos. Ez ipari fejlődésünk intenzivitását mutatja.

A vas és vasárú behozatala 1935 évben 219 ezer 390 tonna volt 1 milliárd 879 milliót meghaladó lei értékben, 1937 visszaesése után 1938 év mutatja

a maximumot 383.917 tonnával és 4 milliárdot meghaladó értékkel. 1939-ben a mennyiség 345.234 tonna volt, az ár azonban jó 50%-kal nagyobb a súly kisebbedése dacára és 6 milliárd 762 millió leien felül volt. A háborús viszonyok folytán a vas beszerzése talán még a gyapotnál is nehezebb.

Gyapjú, szőr és gyártmányaik behozatala az 1935 évi 4.733 tonnával és annak 662 milliót meghaladó értékével szemben állandó áremelkedés mellett 1937 évben mutatta a maximumot, 5.923 tonnát 1 és egynegyed milliárd lei árral, de már 1938-ban 4.593 tonnára ment vissza 882 és fél millió lei értékkel. Az 1939 évi behozatal a legkisebb volt az utolsó 5 év alatt, 3942 tonna, értékben 710.459.000 lei. A gyapjú is egyike azoknak a cikkeknek, amelyek beszerzése a háborús viszonyok folytán különös nehézségekbe ütközik.

Vegyí cikkekben és gyógyszerekben a behozatal maximumát az 1939 év mutatta, 13.512 tonnával és 756 millió lei értékkel. Az 1935 évi behozatal 10 ezer 281 tonna volt 459 millió lei értékben. 1936-ban csak 9.828 tonna volt a súly, de az ár 576.777.000 lei volt. 1938-ban 10.278 tonna ára 620 milliónál több volt.

Ezeknek az adatoknak a világában intézkedik a külkereskedelmi minisztérium az új évnegyed behozatali engedélyeinek a megállapításánál.

— A kiviteli illetékek visszaható ereje. Megírtuk, hogy a február 10-én életbe léptetett kiviteli illetékek igen súlyosan érintették azokat az exportőröket, akik az addig nem létezett kiviteli illetékekre nem gondolhattak árú eladásánál és a szállítást február 10. után bonyolítván le, az illetéket fizetni kötelesek, anélkül, hogy a vevőre átháríthatnák. A petróleum, termény és fűrészelt fa exportőrök panaszos küldöttségét már az újonnan alkotott külkereskedelmi minisztérium vezetője is fogadta ez ügyben. Most a miniszter a kérdést eldöntés végett a kormány gazdasági minisztereiből a miniszterelnök vezetésével alakított legfelső gazdasági bizottság elé terjesztette és így a döntés küszöbön áll.

erős. Arra kell törekednünk, hogy erősek legyünk.

A véletlen különös ajándékának tekintette, hogy ugyanakkor vette kézhez apja levelét, amikor megkapta a válási okmányt. Ime, így minden zökkenés nélkül elsímulnak a hullámok. Ha nem adódott volna az önkéntes lehetőség, hogy van hová visszatérni nyugodtan, megalázkodás nélkül, hogy nincs teljesen egyedül, nos, ha csak az ügyvéd levele lett volna ott, a hosszú asztalon, száz más levél között, meg lett volna minden jogcíme, hogy keservesen elsírja magát.

Még aznap csomagolt és Zürichbe utazott. — És az urad? — kérdezte Montfleury, amikor Isabel végre kibontakozott öleléséből.

— Elváltam tőle, — mondotta szárazon, le-sütötte szemét, hogy ne lássa apja arcát.

Apja azonban nem szólt semmit. Tekintetében nem volt szemrehányás, semmi törekvés az elégtétel kihasználására, csak szorosabban vonta magához a leányát. Isabel lehajtott fejjel apja mellére és gyönyörűséggel szívta be a jól ismert szivarszagot, amely kiárta a lötyögős mellényből. Apja megsimogatta a haját és végül ezt mondta:

— Igy hát újra együtt vagyunk!

Nem volt kíváncsi többé semmire. Ha tőle függ, soha életében nem fogja szóba hozni a vejét. Ellenben égető szükségét érezte, hogy azonnal beszámoljon zürichi tárgyalásairól. Egymás mellett ültek a hotelszobában. Isabel feszült érdeklődéssel hallgatta minden szavát és amikor Leon Tynner nevét meghallotta, dührohambot kapott.

— Tudod, ki ez a Leon Tynner?

— Fogalmam sincs, Honeggerék hivatkoztak rá minduntalan, én azonban nem akartam megkérdezni tőlük, hogy ki az, mert esetleg nevetségessé tettem volna magamat előttük, hogy nem ismerem.

— Ez az ember az én anyámnak, a te feleségednek a szeretője, — akarta mondani, mert éles esze azonnal rátalált az üzleti terv minden

rejtélyes összefüggésére. Anyja nem tudhatja még, hogy ő elvált. Valószínű, hogy magát akarja biztosítani azzal, hogy Tynner kezére játsszák át az egész vállalkozást. Ha majd apja meghal, akkor el is véteti magát vele és kap egy másik baleket, aki biztosítja majd az ő léha, felelőtlen életét. Valószínű, hogy ez az elszácsi csak a nevet adja az üzlethez azért, hogy Tynner egyelőre háttérben maradjon. Micsoda szent naivságban él apja, hogy mindez nem sejtje! De ne is tudja meg, hogy Tynner előbb neki udvarolt, felségül akarta venni, aztán anyjának és anyja olyan romlott, hogy képes lenne elősegíteni azt is, hogy az ő szeretője egyúttal a veje is legyen.

— Ez a Leon Tynner, — mondotta Isabel, — nagyon gazdag és befolyásos úr Genfben. Anya és én ismerjük, barátságban volt velünk. Egy év óta nem találkoztam vele, így tehát nem is tudom, hogy mi jutott az eszébe, hogy illatszergyárat vásároljon. Mondd csak tovább, apa!

— Látom, valami nem tetszik neked ezzel a Leon Tynnerrel kapcsolatban.

— Nekem az egész dolog nem tetszik, — mondotta Isabel és idegesen fölállt és az ablakhoz ment, amelyből a kilátás az udvaron elhelyezett vendéglő szögletes üvegtetejére nyílt. — De csak folytatd!

— Nincs tovább, — csapta össze a kezét Montfleury, jelezve, hogy most már mondani-valójának a végére ért.

— És te aláírtad a megegyezést velük? — kérdezte szorongva.

— Nem. Miután életbevágó dologról van szó, nem mertem bátorságot venni magamnak, hogy döntsek, anélkül, hogy legalább a te véleményed ne halljam. Végére is már öreg ember vagyok, rajtad kívül pedig nincs sem leányom, sem pedig...

Elcsuklott a hangja és nehezen küzdött meghatódottságával. Isabel is elérzékenyült. Lám, oly sokszor viselkedett meggondolatlanul és olyasmit követett el nem egyszer, ami indo-

— Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincyolc százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— A legfelsőbb szállítási tanács törvényének módosítása. A közlekedési és közmunka minisztérium az összetülő parlament elé javaslatot terjeszt a legfelsőbb szállítási tanács újraszervezéséről. A tervezet a törvényelőkészítő bizottságnál van véleményezés végett.

— Szállítási biztosítási díjak a tengereken. A háborús viszonyok folytán a tengeri biztosítással foglalkozó biztosító társaságok közmegegyezéssel az alábbi díjakat állapították meg legújabbban: a Fekete-tengerről a Földközi-tengerre 0.75%, ugyanon az európai kontinens kikötőibe egészen Brestig 2.5%, Bresttől tovább Hollandiába, vagy a Fekete-tengertől Angliába 3.5%. Ezek a díjak azonban nem biztosítanak a zsákmányolás kockázata ellen. Ezért a díj kétszerese fizetendő, kivéve az angol, vagy francia kikötőkből induló hajókat, amelyeknél ez a többlet csak az alapdíj háromnegyede.

— A vasút kiviteli szállítási tarifája. A hivatalos lap február 28-iki száma közli a minisztertanács rendeletét, az áruszállítási tarifa II. részében foglalt eddig 1937 július 15-étől érvényben volt export-tarifákat eltörli és hatályon kívül helyezi és ezek helyére a különleges tarifák, vagy az állomási tarifák osztályait lépteti az azok szerint legolcsóbb díjtételekkel. Kivételt képeznek azonban a termények, amelyek a 0000 tételtől a 0022 tételig vannak felsorolva, ezekre tovább is a máig érvényes export-tarifák alkalmazandók. A petróleumszállítványokra külön díjazást állít fel az új rend.

— A CFR valuta árfolyamai. Március 1-től új árfolyamok érvényesek a vasút pénzbeviteli és tarifa számítási ügyekben. Az angol font 604.96, a török font 133.31, a francia frank 3.43, a csekkorona 5.01, a szlovák korona 5.01, a német márka 52.50, a belga frank 5.09, a pengő 28.35, a líra 7.53, a svájci frank 33.92, a dollár 150.39, palesztinai font 805.68, egyiptomi font 620.90, holland forint 80.36, dinár 3.20, görög dragma 1.70. Az arany dollár 251.44, arany frank 48.53. A határállomásokról a legközelebbi határállomásig a nemzetközi jegyeket ezeken az árfolyamokon számítják.

kolttá tette volna, hogy elveszítse apja szemében a megbecsülését. Mégis, apja megbocsát neki, mert tudja, hogy nemesebb anyagból van, többet ér, mint amennyit mutat — ez mind gyönyörű, érdemes érte újra kezdeni mindent.

— Köszönöm, apa — megsimogatta a kezét és elfordult tőle. — Most már az a kérdés, hogy feltétlenül szükséges-e, hogy eladd a gyárat?

— Megmondottam az anyádnak is... Az üzem zavartalan továbbvitelének egy percig sincs semmi akadály. De az eddigi nagyarányúságot be kell szüntetni. Csak addig nyújtózkodhatunk, ameddig a takaró ér. Megtörténhetik, hogy kénytelen leszek aubergnei majorunkat eladni, ami nagyon fájna nekem. De ha arra gondolok, hogy a magam ura maradhatok továbbra is és az üzem megmarad a Montfleuryek birtokában, akik száz év óta tartják tisztességgel és megbecsüléssel, akkor inkább ezt a megoldást keresem. A te szempontodból helyesebb volna talán, ha eladnám?

Isabel felugrott az ágyról, arca kigyúlt az örömtől, körültáncolta a szobát.

— Akkor nincs semmi baj! A gyárat nem fogjuk eladni se Tynnernek, társainak, senkinek sem. Aubergnétől sem fogunk megválni. En most már nem ígérek neked semmit. Nem állok elő tervekkel, csak annyit mondok: Montfleury-leány vagyok! Megválni a gyártól? Soha! Inkább kenyerem és vizen élünk.

Montfleury szemében egyszerre megnőtt Isabel. Ime, megtanult valamit odakünt, amire idehaza sohasem jött volna rá magától. Megváltozott, lehullott róla mindaz, ami idegen volt a Montfleuryek lényétől. Alapos lecke lehetett... — Csakhogy, — szólott hirtelen, behunyta a szemét, hogy ne lássa Isabel kételkedésének felvilágosítását benne. Arra kellett gondolnia, hogy egyszer már fogadkozott, mégis... Szemét azonban nem tudta kinyitni, mert Isabel tanyere fogva tartotta.

(Folytatjuk)

A kétes követelések tartalékára levonható százalék

A folyó évre 5 százalékra szállították le a leírható összeget

Az egyenesadók törvényének 32. szakasza úgy rendelkezik, hogy a kereskedelmi vállalatok kétes, illetve behajthatatlan követeléseik fedezésére „kétes követelések tartaléka” címén külön alapot létesíthetnek, amelyet a mérlegben fel kell tüntetniük. Erre az alapra az évi jövedelem bizonyos százaléka írható. Mennyi legyen ez a százalék, azt a központi pénzügyi bizottság évről-évre újra állapítja meg.

A bizottság most tartott ülésén a folyó gazdasági évre a kétes követelések tartalékára írható tételt a kihitelezések 5 százalékára szállította le. A követeléseknél nem jön számításba, melyik üzleti évből erednek.

A megengedett százalékot 1935—36 évben még a régebben is szokásos 10 százalékban állapították meg. A következő években ez változatlanul megmaradt egészen az 1938—39 évig. A rákövetkezett 1939—40 évre, tehát 1940 április 1-ig, a kétes és behajthatatlan követelések tartalékára már csak 6 százalék levonást engedélyezett a központi kincstári bizottság. Az 1940—41 pénzügyi évre most ezt 5 százalékra korlátozta. Az indoklás az, hogy a gazdasági hitelviszonyok lényegesen jobbak az előzőknél, az 5 százalék levonás tehát teljesen elegendő az esetleges hitel-veszteségek fedezésére.

Ez a megállapítás kétségtelenül nem a gazdasági élet belső felvirágzására és megerősödésére támaszkodik, hanem arra a kényszerű tényre, hogy a kereskedelmi hitelezés a minimumra zsugorodott, azt lehetne több igazsággal mondani, hogy majdnem teljesen megszűnt a gyáraktól és importőröktől kezdve le a kiskereskedelemig és a bankéletben is olyan mértékben korlátozódott, hogy a kockázat keretei kisebbek lettek.

A kétes követelések tartalékára a mérlegben szereplő kihitelezések teljes összegének öt százaléka írható. Leírások elveszett követelésekért erről a tartalékalapról csakis a követelés behajthatatlanságának iratszerű bizonyítása mellett vannak megengedve. Itt tehát továbbra is fennáll a régi és szüntelen panasz, hogy a köztudomásúlag behajthatatlan követelések leírása is a legnagyobb nehézségekbe ütközik, még csőd, kényszeregyezés kérése, sőt elrendelése esetén is és ahhoz, hogy a kincstár is elismerje az esetleg évek óta már be nem folyó követelések behajthatatlanságát, a hitelező alig talál más utat, mint ráfizetni az elveszett követelésre és per és sikertelen végrehajtás által költségesen igazolni a követelés elvesztését. E nélkül még tőkekamat adót is fizethet hat hónapnál régebb „követelése” után.

(=) Élénk kereslet mutatkozik a búza iránt a bányási gabonapiacra és élénkült az érdeklődés az olajmagvak iránt is. A piaci árak a következők: Búza 529, tengeri 380, korpa 330, újzab 520, muhar-mag 1050, napraforgómag 920, tökmag 1400, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

(=) A Standard harisnyagyárban újból megkezdődik a munka. Néhány nap előtt közöltük, hogy a Standard temesvári harisnyagyár kénytelen volt az üzemet beszüntetni és a munkásokat ideiglenesen szabadságotolni, mert a gyár fűtőanyagát képező pakura elfogyott és az új szállítás sürgetés ellenére sem érkezett meg. Ez a kedvezőtlen helyzet most véget ér, mert ezen a héten két vagon pakura érkezett a gyár részére, további fűtőanyag is útban van, tehát az üzem ismét megindulhat. A több száz munkás hétfőn újból megkezdte a munkát és ismét keresethez jut.

RÁDIÓ

SZOMBAT, MÁRCIUS 2.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Könnyű zene hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: Hanglemezek. 14: Rádió ujság. 14.20: Hanglemezek. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: Ének hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: A rádió postája. 21.15: Szalonzene. 22.10: Rádió ujság. 22.30: Táncklemezek. 23.10: Nagy karmesterek hanglemezeiről: Enescu George. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? Felolvasás. 13.10: Szórakoztató zene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.20: Eötvös Irén meséi. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Zongora hangverseny. 18.45: A Kassai Rádió műsorából. 19.10: „Rozsnyói est.” Közvetítés. 20.15: Hírek. 20.25: A rádióélet műsoros estje. Közvetítés. 23.40: Hírek. 23.10: „Mindenből egy keveset.” Közvetítés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Szórakoztató hanglemezek.

Magyar nyelvű hírek. 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichssender Böhmen) 269.5 m. és 21 m. rövidhullámon. 18.50: Pozsony (298.8 m.) Kb. 19.50: Radio România. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Prága (Reichssender Böhmen). 21.18: Róma II. (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261.1 m.) és rövid hullámon GSA (49.59 m.) GRX (30.96 m.) 23.15: Prága (Reichssender Böhmen.) 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m. és RH 49.21 m.) 23.45: Toulouse, Strasbourg (349.2 m.) 23.50: Besztercebánya-Banska Bistrica (765.3 m.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állaskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovathoz szavankint kétféle leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lănovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nogrády-trafik, (Corse mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—18.

Alkalmazás

Mindenes, aki jól főz azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. 676

Házmasternek felvétetik gyermektelen házaspár, akinek valamely mellékeresete is van. IV. Str. Gelu 23. 705

Állást keres

Házfelügyelői állást keres abszolút megbízható házaspár. Mindkét jó megjelenésű, szorgalmas rendszerező. A férfi — állami nyugdíjas — az összes szerelői munkákat érti (kerti munkát is), valamint mindennemű írásbeli adminisztrációt. Az asszony kitűnően főz, úri háztartás vezetését önállóan vállalja. Érdeklődést: „Szép lakás, rendes megálatás” jeligen a kiadó továbbítja. Elmennének vidéki nagyrúri gazdaságba is. 656

Bejárónő állást keres a délelőtti órákra, csak a II. kerületben. Címeket kéri a kiadóban leadni. 820

Lakás

Elegánsan bútorozott uccai szoba különbejárattal azonnalra kiadó. I., Str. Eugen de Savoya 1. I. em. 1. 675

Magas földszintes háromszobás, fűdősobás lakás a TMTE-pálya mellett villamostól egy perenyire, nagy kerttel, április 1-re bérbeadó. „Informator” Str. Eugen de Savoya 1. 701

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Modern háromszobás családiház jutányosan eladó. Ujföldorf 21. ucca 28. 702

Kiadó 3, vagy 4 szobás modern lakás, nagy üzlethelyiség és irodahelyiségek azonnal, vagy május 1-re. Str. 24. Februarie No. 6. Telefon: 26-07. 707

Köszönetnyilvánítás

Alulírottak ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, kik drága halottunk,

Rizsányi István

elhunyta alkalmából vigasztaló szavakkal felkerestek, ravatalára virágot helyeztek és utolsó útjára elkísérték. Különösen köszönjük a részvétet vasutas karsársainak.

Üzv. Rizsányi Istvánné és családja

Adas-velet

Akar ön is 3 milliót nyerni? Vegyen sorsjegyet a közismert szerencsés számokkal rendelkező March trafikban Timisoara IV., Piata Küttl No. 1. Mert, aki nála vesz, annak szerencséje lesz. Új terv 200 lei egy negyed sorsjegy ára. 688

Eladó betegség miatt I. oszt. étterem nagy forgalmú sőtéssel Temesvár-Józsefváros legforgalmasabb helyén. Ajánlatokat „Jó forgalmú” jeligére a kiadóba. 703

Tőkések figyelmébe! Timisoarán vilamos megállónál levő nagy ingatlan, amelyen emeletes gyárépület, lakóház (modern 4 szobás és szoba-konyhás lakással) és beépítetlen nagy saroktelek van (uccai front) más vállalkozás miatt igen olcsón eladó. Szükséges tőke 1 és fél—2 millió lei. Ajánlatok „Elsőrendű tőkebefektetés” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 645

Családi házat megvételre keresek, a melyben 1—2 négyszobás modern lakás van. Ajánlatokat „Uriház” jeligére a kiadóba kérek. 646

Eladó 3—5 hold föld Temesvárott. Érdeklődni a háztulajdonosnál III. Str. Virgil Onitiu 3. 700

Ford autóhoz, 1929-es típusú, használt hűtőt keresünk. Ing. Schedivetz. Timisoara, Brătianu 39. 694

Különféle

Kis üzlethelyiség március 1-re kiadó. I., Str. Lazar 4. 697

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül
Waltrich
fodrász

Traian-tér 8. szám

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompuvert, három színbem. Kaparató kizárólag a

Városi
gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Brătianu.